UOHSX00LZY6Q

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Spisová značka: ÚOHS-S0628/2025/VZ
Číslo jednací: ÚOHS-40901/2025/523

Brno 21. 10. 2025

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže příslušný podle § 248 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení zahájeném dne 28. 8. 2025 na návrh z téhož dne, jehož účastníky jsou

- zadavatel – Česká republika – Vězeňská služba České republiky, IČO 00212423, se sídlem Soudní 1672/1a, 140 00 Praha 4,
- navrhovatel – MPI CZ s.r.o., IČO 27562468, se sídlem Hornokrčská 704/13, 140 00 Praha 4,
- vybraný dodavatel – Česká zbrojovka a.s., IČO 46345965, se sídlem Svat. Čecha 1283, 688 01 Uherský Brod,

ve věci přezkoumání úkonů zadavatele učiněných při zadávání veřejné zakázky „GŘ OL - nákup služebních zbraní“ v užším řízení, jehož oznámení bylo odesláno k uveřejnění dne 19. 8. 2024 a uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek dne 21. 8. 2024 pod ev. č. Z2024-040274, ve znění pozdější opravy, a v Úředním věstníku Evropské unie dne 21. 8. 2024 pod ev. č. 502218-2024, ve znění pozdější opravy,

rozhodl takto:

I.

Návrh navrhovatele – MPI CZ s.r.o., IČO 27562468, se sídlem Hornokrčská 704/13, 140 00 Praha 4 – **ze dne 28. 8. 2025 na** zahájení správního řízení o **přezkoumání úkonů zadavatele – Česká republika – Vězeňská služba České republiky**, IČO 00212423, se sídlem Soudní 1672/1a, 140 00 Praha 4 – **učiněných při zadávání veřejné zakázky „GŘ OL - nákup služebních zbraní“** v užším řízení, jehož oznámení bylo odesláno k uveřejnění dne 19. 8. 2024 a uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek dne 21. 8. 2024 pod ev. č. Z2024-040274, ve znění pozdější opravy, a v Úředním věstníku Evropské unie dne 21. 8. 2024 pod ev. č. 502218-2024, ve znění pozdější opravy, **se podle ustanovení § 265 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek**, ve znění pozdějších předpisů, **zamítá**, neboť nebyly zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření.

ODŮVODNĚNÍ

I. PRŮBĚH ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ

1. Zadavatel – Česká republika – Vězeňská služba České republiky, IČO 00212423, se sídlem Soudní 1672/1a, 140 00 Praha 4 (dále jen „zadavatel“) – zahájil podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), dne 19. 8. 2024 odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění užší řízení za účelem zadání veřejné zakázky „GŘ OL - nákup služebních zbraní“. Oznámení o zahájení zadávacího řízení bylo uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek dne 21. 8. 2024 pod ev. č. Z2024-040274, ve znění pozdější opravy, a v Úředním věstníku Evropské unie dne 21. 8. 2024 pod ev. č. 502218-2024, ve znění pozdější opravy (dále jen „veřejná zakázka“ nebo „zadávací řízení“).

2. Dle čl. 5. výzvy k podání nabídek ze dne 13. 12. 2024 (dále též jako „zadávací dokumentace“) zadavatel zadává veřejnou zakázku v oblasti obrany nebo bezpečnosti (podle § 187 a násl. zákona) na dodávky a jejím předmětem je *»uzavření kupní smlouvy na dodávky palných zbraní ve smyslu Části první Přílohy 1 k zákonu č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zbraních“), konkrétně 500 ks samonabíjecích pistolí ráže 9x19 mm NATO ve velikosti full-size včetně příslušenství, kterým jsou*

   a) 1 500 ks zásobníků s vyměnitelnou patkou „+2“ do velikosti pistole full-size,
   b) 500 ks opaskových pouzder na pistoli velikosti full-size s možností upevnění na molle vazbu a na kompletní stehenní ponos,
   c) 500 ks kompletních plastových stehenních ponosů (platforma) s průvlekem na opasek a fixací dvěma popruhy s rychlosponami a
   d) 500 ks opaskových pouzder na dva zásobníky do pistole velikosti full-size s možností upevnění na molle vazbu«.

3. Dle čl. 6. zadávací dokumentace činí předpokládaná hodnota veřejné zakázky 8 750 000 Kč bez DPH.

4. Lhůta pro podání nabídek byla zadavatelem stanovena do 25. 4. 2025.

5. Zadavatel ve lhůtě pro podání nabídek obdržel nabídky od dvou účastníků zadávacího řízení, kteří prokázali kvalifikaci – MPI CZ s.r.o., IČO 27562468, se sídlem Hornokrčská 704/13, 140 00

Praha 4 (dále jen „navrhovatel“), a Česká zbrojovka a.s., IČO 46345965, se sídlem Svat. Čecha 1283, 688 01 Uherský Brod (dále jen „vybraný dodavatel“).

6. Rozhodnutím ze dne 17. 7. 2025 rozhodl zadavatel o výběru dodavatele (dále jen „rozhodnutí o výběru dodavatele“). Zadavatel o výběru následně dne 22. 7. 2025 informoval účastníky zadávacího řízení, a to odesláním oznámení o výběru dodavatele ze dne 21. 7. 2025 společně s přílohou „Výsledek posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele“ (dále jen „výsledek posouzení“) a se zprávou o hodnocení nabídek ze dne 17. 7. 2025 (vše dále jen „oznámení o výběru“).

7. Dne 5. 8. 2025 obdržel zadavatel námitky navrhovatele z téhož dne proti rozhodnutí o výběru dodavatele a postupu zadavatele, který dle navrhovatele nesplnil své povinnosti týkající se mimořádně nízké nabídkové ceny dle § 113 zákona (dále jen „námitky“).

8. Zadavatel rozhodnutím ze dne 18. 8. 2025 (dále jen „rozhodnutí o námitkách“), které bylo navrhovateli doručeno 19. 8. 2025, námitky navrhovatele v plném rozsahu odmítl.

9. Vzhledem k tomu, že navrhovatel nepovažoval rozhodnutí o námitkách za učiněné v souladu se zákonem, podal dne 28. 8. 2025 k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) návrh na zahájení správního řízení o přezkoumání úkonů zadavatele z téhož dne (dále jen „návrh“).

II. OBSAH NÁVRHU

10. Podaným návrhem navrhovatel brojí proti rozhodnutí o výběru dodavatele. Má za to, že zadavatel porušil ustanovení § 113 zákona, když neposoudil otázku mimořádně nízké nabídkové ceny u vybraného dodavatele a nevyzval jej ke zdůvodnění způsobu jejího stanovení, ačkoli se jednalo o cenu výrazně pod hranicí předpokládané hodnoty, nabídkové ceny navrhovatele (jako jediného dalšího účastníka zadávacího řízení) i cen na trhu obvyklých, a ačkoli navrhovatel na tyto skutečnosti zadavatele upozornil v rámci námitek. Současně má navrhovatel za to, že v rozhodnutí o námitkách byly jeho námitky vypořádány nedostatečně a zadavatel neobjasnil důvody, proč nebyla nabídková cena vybraného dodavatele posouzena jako mimořádně nízká a proč nebylo postupováno podle § 113 odst. 4 zákona.

11. Navrhovatel poukazuje na skutečnost, že nabídková cena vybraného dodavatele je o 44 % nižší než nabídková cena navrhovatele a o 60 % nižší než předpokládaná hodnota veřejné zakázky. Vybraný dodavatel v zadávacím řízení nabídl pistole za cenu nižší než 4 000 Kč za kus bez DPH, což představuje třetinovou cenu oproti běžné maloobchodní ceně a téměř polovinu obvyklé ceny dle znaleckého posudku přiloženého k návrhu a dle nabídkových cen vybraného dodavatele v rámci jiných zadávacích řízení. S ohledem na tyto rozdíly a na obecně známou situaci na trhu měl zadavatel dle navrhovatele pojmout podezření na mimořádně nízkou nabídkovou cenu a tuto obligatorně prověřit v souladu s § 113 odst. 4 zákona. Krom jiného dle navrhovatele není zřejmé, jak lze dosáhnout natolik nízké ceny, jakou nabídl vybraný dodavatel. Navrhovatel na základě kalkulace své vlastní nabídky i dalších jemu dostupných informací dospěl k závěru, že za nabídkovou cenu vybraného dodavatele nelze realizovat plnění ve sjednané kvalitě a rozsahu, za dodržení zákonných podmínek a současně tak, aby nedošlo k poškození hospodářské soutěže. Navrhovatel upozorňuje, že nabídková cena vybraného dodavatele mohla být umožněna mj. tím, že vybraný navrhovatel v roce 2020 uzavřel v rámci postupu mimo zadávací řízení rámcovou smlouvu s Ministerstvem obrany,

v důsledku čehož mohl nabízet v rámci jiných zadávacích řízeních tak nízké ceny, jako tomu je v zadávacím řízení, k němuž směřuje návrh. Tyto skutečnosti navrhovatel uvedl již v námitkách, přičemž přesvědčivé indicie, na které byl zadavatel kýmkoli upozorněn (např. v námitkách jiného účastníka zadávacího řízení), by měl vnímat jako další důvod, pro který měl vybraného dodavatele požádat o objasnění jeho nabídkové ceny.

12. Zadavatel v rozhodnutí o námitkách uvedl, že v rámci činnosti komise pro posuzování a hodnocení nabídek[1] nevyhodnotil, že se jedná o mimořádně nízkou nabídkovou cenu, takže ani nemohl požadovat její zdůvodnění postupem podle § 113 odst. 4 zákona. Skutečnost, že se posouzením, zda se jedná o mimořádně nízkou nabídkovou cenu, zadavatel zabýval, má dle tvrzení zadavatele vyplývat ze zápisu z jednání komise. Navrhovatel k tomuto namítá, že k tomuto dni je datována zpráva o hodnocení nabídek, ovšem ani ze samotné zprávy ani z její přílohy nazvané „výsledek posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele“ nevyplývá, že by se zadavatel nad otázkou mimořádně nízké nabídkové ceny zamýšlel. Odůvodnění obsažené v rozhodnutí o námitkách, proč zadavatel v případě vybraného dodavatele mimořádně nízkou nabídkovou cenu nespatřuje (tj. že oba účastníci zadávacího řízení jsou renomovanými dodavateli v daném odvětví), považuje navrhovatel za zcela nedostatečné a má za to, že zadavatelem provedené hodnocení nabídek nebylo objektivní. Uvádí, že zadavatel na danou otázku pohlížel pouze z hlediska jeho vlastních nákladů, nikoli z hlediska zásady transparentnosti a principů hospodářské soutěže. Rozhodnutí o námitkách je tak nepřezkoumatelné.

13. Navrhovatel má tak za to, že postup zadavatele zapříčinil ohrožení hospodářské soutěže a umožnil realizaci plnění za neudržitelných podmínek, čímž došlo k narušení zásad rovného zacházení a zákazu diskriminace. V souladu se zákonem musí zadavatel při žádosti o písemné zdůvodnění způsobu stanovení mimořádně nízké nabídkové ceny požadovat, aby dožádaný účastník zadávacího řízení mj. potvrdil, že neobdržel neoprávněnou veřejnou podporu, přičemž o této skutečnosti lze dle navrhovatele v souvislosti s rámcovou smlouvou uzavřenou mezi vybraným dodavatelem a Ministerstvem obrany pochybovat.

14. Navrhovatel na základě uvedených skutečností navrhuje, aby Úřad zrušil rozhodnutí zadavatele o výběru dodavatele.

III. PRŮBĚH SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ

15. Úřad obdržel návrh navrhovatele dne 28. 8. 2025 a tímto dnem bylo podle § 249 zákona ve spojení s § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zahájeno správní řízení o přezkoumání úkonů zadavatele.

16. Účastníky správního řízení podle § 256 zákona jsou zadavatel, navrhovatel a vybraný dodavatel.

17. Zahájení správního řízení oznámil Úřad jeho účastníkům přípisem ze dne 1. 9. 2025.

18. Dne 11. 9. 2025 obdržel Úřad vyjádření zadavatele k návrhu z téhož dne (dále jen „vyjádření zadavatele k návrhu“) a část dokumentace o zadávacím řízení, přičemž tímtéž podáním

[1] Z jednání komise jmenované zadavatelem pro posouzení a hodnocení nabídek byl vyhotoven zápis ze dne 17. 7. 2025 (dále jen „zápis z jednání komise“).

zadavatele byl Úřadu ve smyslu § 262a zákona zajištěn přístup k dokumentům a informacím uloženým v certifikovaném elektronickém nástroji, které se vztahují k zadávacímu řízení.

Vyjádření zadavatele k návrhu

19. Zadavatel ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že domněnka navrhovatele o tom, že nedošlo k posouzení nabídkové ceny vybraného dodavatele, je mylná. Posouzením uvedeného se zadavatel zabýval poměrně extenzivně, jak je zaznamenáno v zápise z jednání komise. Navrhovatel brojí proti tomu, že zadavatelem provedené posouzení otázky mimořádně nízké nabídkové ceny nevyplývá z dokumentů, které byly uveřejněné společně s oznámením o výběru zadavatele, k čemuž zadavatel konstatuje, že tak v souladu se zákonem činit nemusí.

20. Ačkoli navrhovatel v rámci svých námitek podrobně rozebíral nabídkovou cenu vybraného dodavatele v kontextu obvyklých cen dle znaleckého posudku a jiných veřejných zakázek, nejednalo se pro zadavatele o takové nové skutečnosti, aby svůj dříve učiněný závěr o neexistenci nepřiměřeně nízké nabídkové ceny přehodnotil. Údaje uváděné v námitkách byly totiž svým charakterem blízké údajům, se kterými komise pracovala při posouzení nabídek, zda nabídky vybraného dodavatele i navrhovatele neobsahují nepřiměřeně (mimořádně) nízkou nabídkovou cenu. Nabídková cena vybraného navrhovatele je výrazně nižší, než zadavatel původně předpokládal, což ovšem zadavatel s ohledem na své rozpočtové prostředky kvitoval. Oba účastníci zadávacího řízení jsou renomované zbrojařské firmy, u nichž zadavatel nepředpokládá, že by neplnily v souladu s uzavřenou smlouvou. Potenciální nízkou nabídkovou cenu tak zadavatel posuzoval primárně optikou toho, zda účastníci zadávacího řízení mohou dostát závazkům vycházejícím z předmětu veřejné zakázky, přičemž dospěl k závěru, že oba účastníci jsou schopni své závazky řádně plnit, aniž by došlo k dalšímu navýšení nabídkové ceny. Nadto je předmět plnění jednoznačně vymezen a jeho kvalita je dána certifikací.

21. Z rozhodovací praxe Úřadu směřované k aktuální zákonné úpravě mimořádně nízké nabídkové ceny vyplývá následující. Rozdíly mezi nabídkovými cenami jsou pouze určitým vodítkem, které ovšem bez dalšího nezakládá identifikaci mimořádně nízké nabídkové ceny. Zákon neklade na zadavatele žádné nároky, co se odůvodnění neexistence nepřiměřeně nízké nabídkové ceny týká. Jestliže zadavatel nabídkovou cenu nevyhodnotí jako nepřiměřeně nízkou, není povinen využít institutu žádosti o objasnění nepřiměřeně nízké nabídkové ceny podle § 113 odst. 4 zákona.

22. Navrhovatel v řadě případů opírá svou argumentaci o rozhodovací praxi a judikaturu, která vychází z pravidel stanovených zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se ovšem o argumentaci nepřiléhavou, jelikož v současnosti účinná právní úprava nahlíží na institut mimořádně nízké nabídkové ceny odlišnou optikou, která upřednostňuje odpovědnost, resp. možnost obrany zadavatele.

23. Navrhovatelova tvrzení, že zadavatel porušil zásady zadávání veřejných zakázek, když neposoudil otázku mimořádně nízké nabídkové ceny a v rozhodnutí o námitkách dostatečně neobjasnil důvod, proč nepovažuje nabídkovou cenu navrhovatele za nepřiměřeně nízkou, jsou tak dle zadavatele vyvrácena předloženou dokumentací o zadávacím řízení.

24. Dne 16. 9. 2025 obdržel Úřad od zadavatele přípis označený jako „Upřesnění Vyjádření k návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele č.j. ÚOHS-33045/2025/523,

SP. ZN. ÚOHS-S0628/2025/VZ“, v němž zadavatel opravil písařskou chybu, kterou obsahovalo jeho původní vyjádření.

Další průběh správního řízení

25. Usnesením ze dne 15. 9. 2025 Úřad zadavateli určil lhůtu k podání informace Úřadu o dalších úkonech, které zadavatel provede v šetřeném zadávacím řízení v průběhu správního řízení, a zaslání příslušné dokumentace o zadávacím řízení pořízené v souvislosti s provedenými úkony.

26. Dne 17. 9. 2025 obdržel Úřad vyjádření vybraného dodavatele k návrhu z téhož dne (dále jen „vyjádření vybraného dodavatele k návrhu“), v němž vybraný dodavatel konstatoval následující. Jeho nabídková cena nepředstavuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu a je zcela schopen dostát svým závazkům a plnit předmět veřejné zakázky. Z dokumentace o zadávacím řízení přitom vyplývá, že se zadavatel otázkou mimořádně nízké nabídkové ceny zabýval v souladu se zákonem. Navrhovatel předkládá argumenty, které se vztahují k neúčinné právní úpravě, a proto jsou irelevantní. Za irelevantní označil vybraný dodavatel rovněž argumentaci navrhovatele týkající se cen, za které dodává své výrobky jiným klientům, k čemuž dále poznamenal, že navrhovatel zcela ignoroval, že každá zakázka má svá specifika, která se promítají právě i do ceny. Nadto vybraný zadavatel podotýká, že navrhovatelem navržené zrušení rozhodnutí o výběru by postrádalo jakýkoli smysl, když z vyjádření zadavatele je zřejmé, že by následně za vítěznou nabídku označil opětovně nabídku vybraného dodavatele. Vybraný dodavatel ke svému vyjádření k návrhu přiložil rovněž čestné prohlášení, ve kterém v souladu s § 113 odst. 4 zákona potvrdil, že: a) při plnění Veřejné zakázky zajistí dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k předmětu Veřejné zakázky, jakož i pracovněprávních předpisů a kolektivních smluv vztahujících se na zaměstnance, kteří se budou podílet na plnění Veřejné zakázky, a b) neobdržel neoprávněnou veřejnou podporu.

27. Usnesením ze dne 23. 9. 2025 určil Úřad účastníkům řízení lhůtu pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Zadavatel, navrhovatel ani vybraný dodavatel se ve lhůtě určené citovaným usnesením Úřadu ani později k podkladům rozhodnutí nevyjádřili.

28. Rozhodnutím ze dne 13. 10. 2025 Úřad zadavateli nařídil předběžné opatření spočívající v zákazu uzavřít smlouvu v zadávacím řízení, a to až do pravomocného skončení tohoto správního řízení vedeného Úřadem.

IV. ZÁVĚRY ÚŘADU

29. Úřad přezkoumal na základě § 248 a následujících ustanovení zákona případ ve všech vzájemných souvislostech a po zhodnocení všech podkladů, zejména relevantních částí dokumentace o zadávacím řízení a stanovisek předložených účastníky řízení a na základě vlastních zjištění rozhodl podle § 265 písm. a) zákona o zamítnutí návrhu. Ke svému rozhodnutí Úřad uvádí následující rozhodné skutečnosti.

Relevantní ustanovení zákona

30. Podle § 6 odst. 1 zákona musí zadavatel při postupu podle tohoto zákona dodržovat zásady transparentnosti a přiměřenosti.

31. Podle § 6 odst. 2 zákona musí zadavatel ve vztahu k dodavatelům dodržovat zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace.

32. Podle § 28 odst. 1 písm. o) zákona se mimořádně nízkou nabídkovou cenou pro účely tohoto zákona rozumí nabídková cena nebo náklady uvedené účastníkem zadávacího řízení, které se jeví jako mimořádně nízké ve vztahu k předmětu veřejné zakázky.

33. Podle § 48 odst. 4 zákona může zadavatel vyloučit účastníka zadávacího řízení, pokud nabídka účastníka zadávacího řízení obsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu, která nebyla na písemnou žádost zadavatele účastníkem zadávacího řízení zdůvodněna.

34. Podle § 113 odst. 1 zákona posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny zadavatel provede před odesláním oznámení o výběru dodavatele.

35. Podle § 113 odst. 2 zákona může zadavatel v zadávací dokumentaci nebo ve výzvě k podání nabídek stanovit

    a) cenu nebo náklady, které bude považovat za mimořádně nízkou nabídkovou cenu, nebo
    b) způsob určení mimořádně nízké nabídkové ceny.

36. Podle § 113 odst. 4 zákona zadavatel požádá účastníka zadávacího řízení o písemné zdůvodnění způsobu stanovení mimořádně nízké nabídkové ceny. Žádost o zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny se považuje za žádost podle § 46 zákona, lze ji doplňovat a vznést opakovaně. V žádosti o zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny musí zadavatel požadovat, aby účastník zadávacího řízení potvrdil, že

    a) při plnění veřejné zakázky zajistí dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k předmětu veřejné zakázky, jakož i pracovněprávních předpisů a kolektivních smluv vztahujících se na zaměstnance, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky, a
    b) neobdržel neoprávněnou veřejnou podporu.

37. Podle § 113 odst. 5 zákona účastník zadávacího řízení musí v objasnění mimořádně nízké nabídkové ceny potvrdit skutečnosti podle § 113 odst. 4 zákona. Mimořádně nízkou nabídkovou cenu může účastník zadávacího řízení dále odůvodnit zejména prostřednictvím

    a) ekonomických aspektů výrobního procesu, poskytovaných služeb nebo konstrukčních metod,
    b) použitých technických řešení nebo výjimečně příznivých podmínek, které má účastník zadávacího řízení k dispozici pro plnění veřejné zakázky, nebo
    c) originality stavebních prací, dodávek nebo služeb.

38. Podle § 113 odst. 6 zákona zadavatel posoudí zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny. Zadavatel účastníka zadávacího řízení vyloučí, pokud ze zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny vyplývá, že

    a) nabídková cena je mimořádně nízká nabídková cena z důvodu porušování povinností uvedených v odstavci 4 písm. a),
    b) nabídková cena je mimořádně nízká z důvodu veřejné podpory a účastník zadávacího řízení není schopen na výzvu zadavatele prokázat, že veřejná podpora byla poskytnuta v souladu s předpisy Evropské unie; jestliže je účastník zadávacího řízení vyloučen z tohoto důvodu, informuje zadavatel o této skutečnosti Evropskou komisi, nebo
    c) neobsahuje potvrzení skutečností podle odstavce 4.

39. Podle § 187 odst. 1 zákona je veřejnou zakázkou v oblasti obrany nebo bezpečnosti veřejná zakázka, kterou zadává zadavatel a jejímž předmětem jsou

    a) dodávky vojenského materiálu, jeho součástí, náhradních dílů nebo dílčích částí,
    b) dodávky citlivého materiálu, jeho součástí, náhradních dílů nebo dílčích částí,
    c) stavební práce, dodávky nebo služby přímo související s dodávkami uvedenými v písmenu a) nebo b) pro veškeré fáze jejich životního cyklu,
    d) stavební práce nebo služby pro výhradně vojenské účely, nebo
    e) citlivé stavební práce nebo citlivé služby.

40. Podle § 187 odst. 3 zákona při zadávání veřejné zakázky v oblasti obrany nebo bezpečnosti, která není koncesí, zadavatel postupuje podle části třetí, čtvrté nebo části šesté hlavy II a použije části první, druhou, desátou až třináctou zákona, pokud není v této části stanoveno jinak. Při zadávání veřejné zakázky v oblasti obrany nebo bezpečnosti, která je koncesí, zadavatel nepostupuje podle této části zákona.

41. Podle § 245 odst. 1 zákona zadavatel do 15 dnů od doručení námitek odešle rozhodnutí o námitkách stěžovateli. V rozhodnutí uvede, zda námitkám vyhovuje nebo je odmítá; součástí rozhodnutí o odmítnutí námitek musí být odůvodnění, ve kterém se zadavatel podrobně a srozumitelně vyjádří ke všem skutečnostem uvedeným stěžovatelem v námitkách. Dojde-li k odmítnutí námitek podle odstavce 3, postačí odůvodnění ve vztahu ke splnění podmínek pro jejich odmítnutí. Pokud zadavatel námitkám vyhoví, sdělí v rozhodnutí současně, jaké provede opatření k nápravě.

42. Podle § 265 písm. a) zákona Úřad návrh zamítne, pokud nebyly zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření.

Skutečnosti vyplývající z dokumentace o zadávacím řízení

43. V čl. 15 zadávací dokumentace zadavatel stanovil pravidla pro hodnocení nabídek: *„[n]abídky budou hodnoceny v souladu s § 114 odst. 1 zákona podle jejich ekonomické výhodnosti. Jediným kritériem hodnocení ekonomické výhodnosti nabídky je v souladu s § 114 odst. 2 zákona nejnižší celková nabídková cena v Kč bez DPH. Jako ekonomicky nejvýhodnější bude hodnocena nabídka s nejnižší celkovou nabídkovou cenou bez DPH uvedenou v návrhu kupní smlouvy (Celková nabídková cena v Kč za celý předmět veřejné zakázky). (…)“.*

44. Zadavatel v rámci zadávací dokumentace nevyužil možnosti dle § 113 odst. 2 zákona a nestanovil v ní cenu nebo náklady, které bude považovat za mimořádně nízkou nabídkovou cenu, ani jiný způsob jejího určení.

45. Dle čl. 10 zadávací dokumentace má být nabídková cena určena *„jako součet cen za požadované množství jednotlivého zboží uvedené v článku IV návrhu kupní smlouvy dohromady“.*

46. Nabídková cena vybraného dodavatele dle čl. IV. „Cena“ odst. 3. návrhu smlouvy předloženého v jeho nabídce činí 3 500 078,50 Kč bez DPH.

47. Nabídková cena navrhovatele dle čl. IV. „Cena“ odst. 3. návrhu smlouvy předloženého v jeho nabídce činí 6 247 500,00 Kč bez DPH.

Právní posouzení

K opomenutí posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny

48. Předmětem posouzení Úřadu v šetřeném případě je postup zadavatele ve vztahu k nabídce vybraného dodavatele, která dle navrhovatele měla obsahovat mimořádně nízkou nabídkovou cenu. Úřad se v prvé řadě bude věnovat zjištění, zda zadavatel jakýmkoli způsobem posoudil, zda nabídka vybraného dodavatele neobsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu.

49. Povinnost zadavatele (který postupuje v užším řízení) posoudit mimořádně nízkou nabídkovou cenu zakotvuje ustanovení § 113 odst. 1 zákona, podle něhož zadavatel provede toto posouzení před odesláním oznámení o výběru dodavatele. Zákon přitom z této povinnosti nestanoví žádné výjimky, proto jí je zadavatel vázán v každém zadávacím řízení (v případě veřejných zakázek zadávaných v nadlimitním režimu), v němž přistoupí k odeslání oznámení o výběru dodavatele.

50. Navrhovatel v námitkách konstatoval, že provedení posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny zadavatelem nevyplývá z žádných dokumentů, které má navrhovatel k dispozici a které zadavatel uveřejnil. Tento bod není uveden ani ve výsledku posouzení, z čehož navrhovatel dovozuje, že zadavatel (na rozdíl od jiných kritérií v příloze uvedených) otázku mimořádně nízké nabídkové ceny nezvažoval. V rozhodnutí o námitkách k tomuto zadavatel uvedl, že nabídkovou cenu posoudil v rámci činnosti komise pro posuzování a hodnocení nabídek, přičemž mimořádně nízkou nabídkovou cenu neidentifikoval, a že tento úkon je zaznamenán v zápisu z jednání komise. Navrhovatel následně v rámci návrhu kontroval, že z žádné součásti oznámení o výběru taková skutečnost nikterak nevyplývá, tudíž nemá možnost řádné provedení posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny jakkoli ověřit.

51. Zadavatel ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že se posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny ve vztahu k nabídkám účastníků zadávacího řízení věnoval poměrně extenzivně, jak je zaznamenáno v zápisu z jednání komise. Úřad z tohoto zápisu ověřil, že se zadavatelem jmenovaná komise otázkou, zda nabídková cena vybraného navrhovatele není mimořádně nízkou nabídkovou cenou ve smyslu zákona, skutečně zabývala, a to při svých jednáních ve dnech 28. 4. 2025 a 27. 5. 2025. Navrhovatelova domněnka, že zadavatel svou povinnost stanovenou ustanovením § 113 odst. 1 zákona zcela opominul, je tak zjevně lichá.

52. Úřad dále ověřil, že zápis z jednání komise nebyl součástí oznámení o výběru, tato skutečnost ovšem automaticky neznamená, že zadavatel mimořádně nízkou nabídkovou cenu řádně neposoudil. Jak uvádí komentářová literatura, *„[z]adavateli dále není stanovena povinnost, aby v některém z dokumentů v rámci zadávacího řízení zachytil svůj postup při posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny, nicméně z hlediska dodržení zásady transparentnosti je nanejvýš vhodné, aby tento postup byl v některém z těchto dokumentů zachycen. Může tomu tak být například v rámci protokolu o posouzení nabídek. Zákon též nestanoví, že je zadavatel povinen posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny uvést v oznámení o výběru dodavatele, tedy zadavatel není povinen o posouzení mimořádné nízké nabídkové ceny u vybraného dodavatele informovat všechny účastníky zadávacího řízení.“*[2] Povinnost zaznamenat výsledek

[2] PODEŠVA, V., VOTRUBEC, J., SOMMER, L., FLAŠKÁR, M., HARNACH, J., MĚKOTA, J., JANOUŠEK, M. a kol. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: Komentář.* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer. ASPI_ID KO134_2016CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

posouzení nabídek z hlediska mimořádně nízké nabídkové ceny v dokumentaci o zadávacím řízení nevyžaduje tedy zákon a současně ani legislativa Evropské unie. Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku C-669/20 ze dne 15. 9. 2022 ve věci Veridos GmbH v. Ministar na vatreshnite raboti na Republika Bulgaria a Mühlbauer ID Services GmbH – S&T konstatoval, že až v okamžiku, kdy *„veřejný zadavatel zjistí, že se nabídka jeví jako mimořádně nízká, a vede v důsledku toho kontradiktorní diskuzi s dotčeným uchazečem, je třeba její výsledek písemně zaznamenat.“* (viz bod 84. rozhodnutí Úřadu ze dne 10. 1. 2023, č. j. ÚOHS-01203/2023/500, sp. zn. ÚOHS-S0463/2022/VZ). Ačkoli navrhovatel neměl možnost v žádném jemu dostupném dokumentu ověřit, že se zadavatel posouzením mimořádně nízké nabídkové ceny zabýval, v zápisu z jednání komise je zachyceno, že k tomuto posouzení došlo. Nadto Úřad porovnal zápis z jednání komise a rozhodnutí o námitkách, respektive v nich popsané důvody, pro něž nedošlo v zadávacím řízení k identifikaci nabídkové ceny vybraného dodavatele jako mimořádně nízké nabídkové ceny. Na základě tohoto porovnání Úřad shledal, že v zápise z jednání komise nebyly v tomto směru uvedeny žádné zásadní skutečnosti nad rámec rozhodnutí o námitkách. Navrhovatel tak byl právě prostřednictvím rozhodnutí o námitkách plně seznámen s úvahami zadavatele na toto téma.

K nesprávnému posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny

53. Dále se Úřad bude zabývat samotným posouzením mimořádně nízké nabídkové ceny ze strany zadavatele. Navrhovatel v rámci návrhu brojí proti samotnému závěru zadavatele, že se v případě nabídkové ceny vybraného navrhovatele nejedná o mimořádně nízkou nabídkovou cenu ve smyslu zákona, a že tedy zadavatel následně ani nepožádal vybraného dodavatele o písemné zdůvodnění způsobu stanovení mimořádně nízké nabídkové ceny podle § 113 odst. 4 zákona. Navrhovatel uvádí, že zadavatel měl v daném případě postupovat podle tohoto ustanovení, jelikož měl pojmout jednoznačné podezření na mimořádně nízkou nabídkovou cenu, když nabídková cena vybraného dodavatele ve výši 3 500 078,50 Kč bez DPH je o 44 % nižší než nabídková cena navrhovatele (6 247 500 Kč bez DPH) a o 60 % nižší než předpokládaná hodnota veřejné zakázky (8 750 000 Kč bez DPH). Argumentaci z rozhodnutí o námitkách, na základě které zadavatel v daném případě nepřistoupil k identifikaci mimořádně nízké nabídkové ceny, považuje navrhovatel za zcela nedostatečnou.

54. Zápis z jednání komise obsahuje ve vztahu k věci řešené tímto rozhodnutím mj. následující úvahy komise: *„[k]omise se ve svém závěru usnesla, že nabídková cena vybraného dodavatele je ve vztahu k předmětu plnění veřejné zakázky a okolnostem a podmínkám, za kterých bude předmět veřejné zakázky dodavatelem plněn reálná a nejedná se o mimořádně nízkou cenu“*, a že vzhledem k absenci mimořádně nízké nabídkové ceny není třeba požádat vybraného dodavatele o písemné zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny. K uvedeným závěrům komise došla na základě následujících úvah: *„Komise se při jednání shodla na názoru, že smyslem samostatného institut mimořádně nízké ceny má být ochrana zadavatele před situacemi, kdy účastník zadávacího řízení ve své nabídce nabídne takovou cenu za předmět plnění veřejné zakázky, za kterou není možné z objektivních důvodů předmět plnění řádně realizovat. Pokud by v takovém případě zadavatel uzavřel s tímto účastníkem smlouvu, mohlo by to teoreticky vést k následnému navyšování nabídkové ceny či v horším případě k nekvalitnímu, nebo dokonce k žádnému plnění ze strany vybraného dodavatele. Uzavření takové smlouvy by potom bylo v rozporu s hlavním cílem zadávání veřejných zakázek, za který je obecně považováno účelné vynakládání veřejných prostředků a efektivní alokace veřejných*

zdrojů. Dále se komise opět shodla na názoru, že porovnávání nabídkových cen s předpokládanou hodnotou nebo mezi jednotlivými cenami účastníků řízení je pouze určitým vodítkem pro vyvození závěru, zda se jedná (či nejedná) v daném případě o mimořádně nízkou cenu. Komise se dále shodla na názoru, že v případě vybraného dodavatele, resp. obou dodavatelů existuje minimální riziko, že by jejich nabídkové ceny byly navyšovány nebo že by došlo k nekvalitnímu, nebo dokonce k žádnému plnění předmětu veřejné zakázky. Tento názor komise zastává na základě historické prestiže obou dodavatelů, kteří by neplněním svých závazků vůči ozbrojené složce členského státu NATO (zadavateli) poškodili své světové zájmy a historickou prestiž. Dále se komise shodla, že nabídková cena vybraného dodavatele, resp. obou dodavatelů rovněž plně naplňuje požadavek na účelné vynakládání veřejných prostředků a efektivní alokaci veřejných zdrojů a nenáleží ji hodnotit z jakého důvodu jsou jejich nabídkové ceny nižší ve srovnání s obvyklými cenami za obdobná plnění v daném sektoru."

55. Velmi podobně zadavatel argumentoval rovněž v rámci rozhodnutí o námitkách, ve kterém, jak je uvedeno již výše v odůvodnění tohoto rozhodnutí, také konstatoval, že odůvodnění i závěry týkající se mimořádně nízké nabídkové ceny zaznamenal právě v zápisu z jednání komise. Konkrétně zadavatel v rozhodnutí o námitkách uvedl: *»[z]adavatel při tomto posouzení operoval s údaji o nabídkové ceně účastníků řízení, nabídkových cenách v zakázkách obdobného charakteru a předpokládanou hodnotu veřejné zakázky, tedy s údaji obdobného charakteru, jaké uvádí stěžovatel ve své námitce. Zadavatel však nevyhodnotil, že se jedná o mimořádně nízkou nabídkovou cenu, takže ani nemohl žádat o její zdůvodnění postupem dle ustanovení § 113 odst. 4 ZZVZ, jelikož tento postup lze využít pouze v případě, že zadavatel nabídkovou cenu jako mimořádně nízkou shledá. Zadavatel zdůrazňuje, že smyslem právní úpravy týkající se mimořádně nízké nabídkové ceny je identifikovat nabídky, které vzbuzují na straně zadavatele oprávněné pochybnosti o tom, zda daný účastník řízení bude schopen za takto nabídnutou cenu předmět veřejné zakázky řádně splnit. Zákon tímto institutem tedy chrání zadavatele před situací, kdy by byl nucen uzavřít smlouvu s účastníkem zadávacího řízení, který by nebyl schopen plnění veřejné zakázky za takovou nabídkovou cenu vůbec poskytnout, případně by jej nebyl schopen poskytnout řádně, včas či za stanovených podmínek. Zadavatel posoudil v předchozím odstavci uvedené skutečnosti a dopěl k závěru, že i když oba účastníci řízení nabídli cenu nižší než zadavatelem předpokládanou, nelze automaticky presumovat, že se jedná o cenu mimořádně nízkou. Zadavatel tedy ani nerozporuje údaje o cenách uvedené v námitce stěžovatele včetně znaleckého posudku, jelikož je pro posouzení předmětné skutečnosti nepovažuje za natolik relevantní. Zadavatel při posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny vycházel z faktu, že oba účastníci zadávacího řízení jsou renomovanými dodavateli v oblasti předmětu veřejné zakázky, a tedy nespatřil rizika v rámci plnění jejího předmětu. Zadavatel dále zohlednil druh veřejné zakázky, kdy se jedná o dodávku předem jasně definovaného plnění, jehož kvalitu prokazovali účastníci mimo jiné i oficiální certifikací. V tomto ohledu tedy nelze předpokládat navyšování ceny či nutnost jakýchkoli „víceprací". Nad rámec výše uvedeného zadavatel také disponuje „Čestným prohlášení" vybraného dodavatele kde zadavatel[3] písemně prohlašuje, že dodrží zákonné předpisy v oblasti pracovněprávní a BOZP. Stěžovatel není oprávněn určovat a zároveň zadavatel nemůže akceptovat hodnocení stěžovatele o mimořádně nízké ceně. Rozhodnutí, zda se jedná o mimořádně nízkou nabídkovou cenu, je umožněno ze zákona pouze zadavateli a hodnocení stěžovatele není*

[3] Na tomto místě zadavatel zřejmě nedopatřením uvádí „zadavatel" namísto „vybraný dodavatel"

v tomto ohledu relevantní. Stěžovatel ve své námitce pracuje s argumentací o vývoji ceny zbraní z pohledu vysoutěžených zakázek, i tuto skutečnost zadavatel prověřil v souvislosti s posouzením nízké nabídkové ceny. Nicméně jak již zadavatel uvedl výše, ačkoli nabídková cena vybraného dodavatele byla nižší, než zadavatel předpokládal, či než je historicky obvyklé, neznamená to automaticky, že je nepřiměřeně nízká, jelikož se jedná o pouze jednu ze skutečností, které pro posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny relevantní. Cena vysoutěžených zbraní je výsledkem proběhlé soutěže vázané na místo a čas zadávané veřejné zakázky, a vycházet z ceny vysoutěžených zbraní před zahájením řízení a použít je jako jednoznačné měřítko mimořádně nízké nabídkové ceny je neslučitelné s principem ZZVZ, čímž je efektivní a transparentní vynakládání veřejných prostředků. Zadavatel by byl v opačném případě paradoxně nucen vylučovat ekonomicky nejvýhodnější dodavatele pouze z toho důvodu, že nabídli ceny nižší než dodavatelé před nimi v rámci jiných zadávacích řízení. Zadavatel znovu zdůrazňuje, že postupoval plně v režimu ZZVZ a s určením mimořádné nízké nabídkové ceny se dostatečné vypořádal.«.

56. Navrhovatel ovšem zadavatelem uvedené důvody považuje za naprosto nedostatečné, jelikož zadavatel při svém posouzení vycházel pouze z hlediska nákladů pro něj samotného, ale již ne z hlediska zásady transparentnosti a principů hospodářské soutěže. Jako základní indicie mimořádně nízké nabídkové ceny měla zadavateli sloužit sama výše nabídkové ceny vybraného dodavatele a její porovnání s nabídkovou cenou navrhovatele a s předpokládanou hodnotou veřejné zakázky, avšak navrhovatel zadavatele námitkami upozornil rovněž na nepoměr nabídkové ceny vybraného dodavatele ve vztahu k cenám obvyklým. Tento nepoměr navrhovatel podložil cenami zbraní, které vybraný dodavatel nabízí v rámci šetřené veřejné zakázky, a to jak tržními cenami (13 523 Kč bez DPH až 15 909 Kč bez DPH za kus), tak smluvní cenou např. dle smlouvy uzavřené v roce 2021 mezi vybraným dodavatelem a Ministerstvem obrany (9 662 Kč bez DPH za kus) a nabídkovou cenou vybraného dodavatele ze zadávacího řízení „Nákup pistolí pro CS ČR 2018“ (8 900 Kč bez DPH za kus). V rámci šetřené veřejné zakázky se pak cena za kus pohybuje pod hranicí 4 000 Kč za kus bez DPH. Zadavatel byl tedy i námitkami navrhovatele upozorněn na indicie svědčící o mimořádně nízké nabídkové ceně.

57. Na základě uvedeného má navrhovatel za to, že nabídková cena vybraného dodavatele nemůže být reálnou cenou nabízeného plnění, za kterou bude možné veřejnou zakázku realizovat v souladu se zadávací dokumentací a zejména se zákonnými požadavky. Zadavatel svým postupem ohrozil řádný průběh hospodářské soutěže a umožnil realizaci plnění za podmínek, které nejsou udržitelné, čímž došlo k narušení principu rovného zacházení a zákazu diskriminace. K tomuto navrhovatel v návrhu mj. citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 5 As 180/2016-32, podle kterého má institut mimořádně nízké nabídkové ceny *»také bránit uchazečům v nabízení objektivně nereálné nabídkové ceny s cílem získat „konkurenční výhodu“ oproti ostatním uchazečům a zvítězit tak v zadávacím řízení«*.

58. V námitkách navrhovatel uvádí, že vybraný dodavatel měl v nabídce obsaženu *„mimořádně nízkou nabídkovou cenu, kterou není možné obhájit, aniž by se jednalo v zásadě o dumpingovou nabídku. (...) Pokud by zadavatel postupoval řádně, minimálně by vyzval vybraného dodavatele, aby odůvodnil mimořádně nízkou nabídkovou cenu, a to s konkrétním rozpadem a vysvětlením jednotlivých položek rozpočtu, a dále aby prokázal, že při plnění veřejné zakázky dosáhne přiměřeného zisku, a že zajistí dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k předmětu veřejné zakázky, jakož i pracovněprávních*

předpisů a kolektivních smluv vztahujících se na zaměstnance, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky, a že neobdržel neoprávněnou veřejnou podporu. Zadavatel by měl být také schopen posoudit, zda má vybraný dodavatel zájem plnit dodávky veřejné zakázky pečlivě a svědomitě, pokud jim nevěnuje dostatek kvalitní odborné péče, aby se mu to ekonomicky vyplatilo".

59. Úřad má za to, že navrhovateli není zcela zřejmé, že jím zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 5 As 180/2016-32 se týkal zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „dřívější právní úprava"), přičemž mezi dřívější právní úpravou a nyní účinným zákonem došlo k významnému posunu v účelu i výkladu úpravy institutu mimořádně nízké nabídkové ceny. Vzhledem k tomuto posunu je ve vztahu k otázce mimořádně nízké nabídkové ceny rozhodovací praxe Úřadu i judikatura správních soudů vycházející z dřívější právní úpravy do značné míry již obsoletní. Dle dřívější právní úpravy byl zadavatel povinen (nikoli pouze oprávněn) vyloučit účastníka zadávacího řízení, pokud nebyla jím nabídnutá mimořádně nízká nabídková cena dostatečně odůvodněna. Institut mimořádně nízké nabídkové ceny tak nesměřoval (jen) k ochraně zadavatele, nýbrž i k ochraně „korektní soutěže" mezi dodavateli tím, že z účasti v zadávacích řízeních byly automaticky odstraňovány nabídky s (řádně nezdůvodněnými) nízkými cenami, které mohly narušit rovnost soutěžních podmínek mezi dodavateli navzájem. Současně takové nastavení ve svém důsledku přinášelo rovněž ochranu realizace předmětu plnění veřejné zakázky před riziky, která mohla nastat v důsledku nereálně nízké nabídkové ceny, např. nedodržení sjednaného termínu plnění, jeho kvality či absolutní neuskutečnění plnění. V tomto i dřívější právní úprava bezpochyby přinášela ochranu zadavateli, avšak obligatornost vyloučení nabídek v daných případech zcela vylučovala možnost vlastní úvahy zadavatele, zda jsou na základě jemu známých skutečností taková rizika reálná, nejednalo se tedy o ochranu zadavatele ve smyslu ochrany jeho vlastního zodpovědného rozhodování.

60. Oproti dřívější právní úpravě směřuje institut mimořádně nízké nabídkové ceny dle současného zákona především k ochraně zadavatele, přičemž mu oproti dřívější právní úpravě poskytuje širší možnosti pro vlastní rozhodnutí, resp. předpokládá, že je v zájmu zadavatele činit taková rozhodnutí, aby dosáhl řádné realizace předmětu plnění veřejné zakázky. Situace, kdy je zadavatel v souvislosti s mimořádně nízkou nabídkovou cenou povinen vyloučit účastníka zadávacího řízení, zákon stanoví taxativním výčtem uvedeným v § 113 odst. 6 zákona. Jinými slovy, zadavatele váže povinnost účastníka zadávacího řízení vyloučit pouze v zákonem konkrétně vyjmenovaných případech, tzn. – poněkud zjednodušeně řečeno – pokud je nabídková cena mimořádně nízká z důvodu, že dodavatel při plnění veřejné zakázky nezajistí dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů, nebo z důvodu obdržení neoprávněné veřejné podpory.

61. Zákon v nyní účinném znění tak ponechává pouze na zvážení zadavatele, zda v ostatních případech i přes identifikaci mimořádně nízké nabídkové ceny rozhodne o vyloučení účastníka ze zadávacího řízení či nikoli. Tento výklad je aplikován rovněž správními soudy, např. Krajský soud v Brně již v rozsudku ze dne 4. 11. 2016, č. j. 62 Af 78/2016 – 383, shrnul, že *»zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, obsahuje v § 48 odst. 4 konstrukci, podle níž v případě nezdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny zadavatel účastníka zadávacího řízení může vyloučit (tedy nemusí) – tuto povinnost má pouze ve výjimečných případech, jak na ně pamatuje § 113 odst. 6 tohoto zákona. I z toho zdejší soud nutně dovozuje posun ve vnímání*

institutu mimořádně nízké nabídkové ceny v tom směru, že nově je upřednostňována odpovědnost samotného zadavatele za uzavření smlouvy za podmínek pro něj „podezřele výhodných“ před nezměnitelným následkem spočívajícím v nemožnosti takovou smlouvu uzavřít; to ve výsledku také může směřovat k výkladu, podle něhož institut mimořádně nízké nabídkové ceny tu přestává být institutem chránícím rovným dílem zadavatele i ostatní dodavatele (resp. zajištění korektní soutěže mezi dodavateli), nýbrž spíše zadavatele, na něhož se pak zároveň klade vyšší odpovědnost při rozhodování o tom, zda se o mimořádně nízkou nabídkovou cenu jedná a jak při zjištění (nezdůvodněné) mimořádně nízké ceny postupovat.«.

62. Komentářová literatura uvádí, že *„smyslem samotného institutu mimořádně nízké nabídkové ceny má být ochrana zadavatele před situacemi, kdy účastník zadávacího řízení ve své nabídce nabídne takovou cenu za předmět plnění veřejné zakázky, za kterou není možné z objektivních důvodů předmět plnění veřejné zakázky řádně realizovat. Pokud by v takovém případě zadavatel uzavřel s tímto účastníkem zadávacího řízení smlouvu na plnění veřejné zakázky, mohlo by to teoreticky vést k následnému navyšování původní nabídkové ceny či v horším případě k nekvalitnímu, nebo dokonce k žádnému plnění předmětu veřejné zakázky ze strany vybraného dodavatele, který v rámci zadávacího řízení nabídl mimořádně nízkou nabídkovou cenu. Autoři komentáře dále doplňují, že za hlavní cíl zadávání veřejných zakázek je obecně považováno účelné vynakládání veřejných prostředků a efektivní alokace veřejných zdrojů. Právě pro tyto účely tak ZZVZ zavádí povinnost, aby zadavatel vždy podroboval nabídkové ceny posouzení, zda tyto neobsahují mimořádně nízkou nabídkovou cenu, a to především z toho důvodu, aby byl zadavatel ujištěn, že za ceny uvedené v nabídce účastníka zadávacího řízení je tento účastník reálně a objektivně schopen realizovat předmět plnění veřejné zakázky. Tímto posouzením, příp. následným vysvětlením, by mělo být zabráněno zcela neúčelnému vynakládání veřejných prostředků“.*[4]

63. Předseda Úřadu se k požadavkům na identifikaci mimořádně nízké nabídkové ceny vyjádřil ve svém rozhodnutí č. j. ÚOHS-28319/2024/163 ze dne 24. 7. 2024, sp. zn. ÚOHS-R0104/2024/VZ, ve kterém konstatoval, že *„[p]o zadavateli nelze požadovat, aby dokazoval, že nabídková cena určitého účastníka zadávacího řízení skutečně není mimořádně nízká. Z legální definice tohoto institutu obsažené v § 28 odst. 1 písm. o) zákona se jedná o kategorii subjektivní, neboť mimořádně nízkou je taková nabídková cena, která se jako taková jeví ve vztahu k předmětu veřejné zakázky. Jde tedy o institut v prvé řadě závislý na uvážení samotného zadavatele a sloužící zejména k ochraně jeho budoucí investice“*. V tomtéž rozhodnutí předseda Úřadu uvedl následující: *»přezkoumal jsem uvedené závěry z hlediska zákonnosti a dospěl jsem k závěru, že zadavatel svým postupem neporušil zásadu transparentnosti, jelikož zadavatel v souladu s § 113 odst. 1 zákona provedl posouzení MNNC před odesláním oznámení o výběru, přičemž neidentifikoval, že by nabídková cena vybraného dodavatele MNNC obsahovala. Tento postup zadavatel také transparentně zachytil v příslušné dokumentaci o zadávacím řízení, přičemž nebyl povinen toto své rozhodnutí dále odůvodňovat a zároveň z ničeho nevyplývá, že by zadavatel měl mít důvodnou pochybnost, že nabídka vybraného dodavatele obsahuje MNNC, natož pak, že nastal některý z „povinných důvodů“ pro vyloučení podle § 113 odst. 6 zákona.«*.

[4] PODEŠVA, V., VOTRUBEC, J., SOMMER, L., FLAŠKÁR, M., HARNACH, J., MĚKOTA, J., JANOUŠEK, M. a kol. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: Komentář.* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer. ASPI_ID KO134_2016CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

64. Na základě výše uvedeného lze shrnout, že ačkoli se zadavatel v souladu s § 113 odst. 1 zákona musí vždy před oznámením odeslání o výběru dodavatele zabývat posouzením, zda některá z obdržených nabídek neobsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu, je v zásadě pouze na uvážení zadavatele (pochopitelně v limitech dodržení základních zásad § 6 zákona), jestli některou z nabídkových cen označí za mimořádně nízkou ve smyslu § 28 odst. 1 písm. o) zákona. Jak Úřad shledal již výše, z dokumentace o zadávacím řízení je zjevné, že se zadavatel tímto posouzením zabýval, avšak nedospěl k závěru, že by nabídka vybraného dodavatele obsahovala mimořádně nízkou nabídkovou cenu ve smyslu zákona.

65. Pro další přezkoumání odůvodnění zadavatele po materiální stránce považuje Úřad za nutné zdůraznit, v jaké rovině má možnost přezkoumávat úvahy zadavatele. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 6. 11. 2009, č. j. 5 Afs 75/2009–100, konstatoval, že *„z judikatury správních soudů tedy vyplývá, že úkolem Úřadu je kontrola rámce, v němž se výběr provádí, nikoliv samotné kvality výběru. Jeho pravomoci končí tam, kde nastupuje vlastní úvaha o tom, která nabídka splnila konkrétní kritérium a v jaké kvalitě. Úřad však dbá na to, aby byla splněna jedna ze základních zásad zadávání veřejných zakázek, a to zásada transparentnosti celého procesu zadávání veřejných zakázek […]. Úřad není oprávněn při své přezkumné činnosti vstupovat do myšlenkových pochodů jednotlivých hodnotitelů, tedy členů hodnotící komise, a tyto myšlenkové pochody jakkoliv přezkoumávat, hodnotit či dokonce nahrazovat vlastním správním uvážením, neboť zákon konstruuje hodnotící komisi jako kolegium odborně způsobilých osob, kterým jedině je zákonem svěřena pravomoc posoudit veškeré odborné otázky, související s procesem hodnocení nabídek. […] Úřad však přezkoumává, zda k hodnocení komisí došlo zákonem stanoveným způsobem, zda k tomu došlo transparentním způsobem, tedy zda je posouzení komise přezkoumatelné po formální stránce“.* Ačkoliv judikaturní závěry, ze kterých Úřad vychází, byly učiněny ve vztahu k hodnocení nabídek, bezpochyby je však lze vztáhnout i k posuzování mimořádně nízké nabídkové ceny. Úřadu tedy nenáleží pravomoc vstupovat do myšlenkových procesů hodnoticí komise, nýbrž může pouze posoudit, zda je takové hodnocení (posouzení MNNC) provedené zadavatelem v souladu se zákonem, v daném případě zejména se zásadou transparentnosti.

66. Jak plyne ze zápisu z jednání komise i z rozhodnutí o námitkách, zadavatel k závěru o (ne)identifikaci mimořádně nízké nabídkové ceny dospěl zejména na základě skutečnosti *„že oba účastníci zadávacího řízení jsou renomovanými dodavateli v oblasti předmětu veřejné zakázky, a tedy nespatřil rizika v rámci plnění jejího předmětu“.* V rozhodnutí o námitkách pak lze spatřovat další argumentaci zadavatele, že se jedná o dodávku předem jasně definovaného plnění, jehož kvalitu prokázali účastníci zadávacího řízení oficiální certifikací. Na těchto základech zadavatel usoudil, že nelze předpokládat navyšování ceny či nutnost jakýchkoli „víceprací“. Nadto vybraný dodavatel zadavateli předložil písemné čestné prohlášení, v němž se zavázal, že dodrží zákonné předpisy v oblasti pracovněprávní a BOZP. Zadavatel v rozhodnutí o námitkách (ačkoli spíše stručně) reagoval rovněž na upozornění navrhovatele na obvyklé ceny či dřívější smluvní ceny zbraní nabízených vybraným dodavatelem.

67. Úřad konstatuje, že zadavatelův postup v dané věci nepovažuje za zcela příkladný. Ačkoli není zákonnou povinností zadavatele zahrnout výsledek či celé odůvodnění jím provedeného posouzení do oznámení o výběru či do jiného uveřejňovaného dokumentu, pokud by takový krok učinil, přispěl by tím k transparentnosti svých kroků i celého zadávacího řízení. Rovněž co se týče kvality samého odůvodnění závěrů zadavatele stran mimořádně nízké nabídkové

ceny v zápisu z jednání komise i v rozhodnutí o námitkách, postupoval zadavatel spíše minimalisticky a v popisu svých úvah nezacházel do přílišných podrobností. Přesto se Úřadu jeví jako dostatečně zřetelné, co zadavatele vedlo k jeho závěrům, přičemž zadavatelovu argumentaci považuje za logickou, rozumně podanou a v souladu se současným primárním účelem institutu mimořádně nízké nabídkové ceny. Jestliže by v důsledku nesprávného posouzení absence mimořádně nízké nabídkové ceny nebyl předmět plnění veřejné zakázky řádně realizován, dopady by pocítil především sám zadavatel, který by prostřednictvím závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku vynaložil finanční prostředky, aniž by (ať už částečně či vůbec) došlo k uspokojení potřeb, pro které zadávací řízení zahájil. Dle nyní účinného zákona není primárním úkolem zadavatele při úvahách nad otázkou mimořádně nízké nabídkové ceny zvažovat, zda se nejedná o tzv. dumpingovou cenu, případně zda vybranému dodavateli vznikne dostatečný zisk. Z dokumentace o zadávacím řízení nevyplynuly žádné skutečnosti, které by indikovaly, že nabídková cena vybraného dodavatele reálně mohla být stanovena v dané výši z důvodů, které by měly vést k obligatornímu vyloučení vybraného dodavatele ze zadávacího řízení dle § 113 odst. 6 zákona. V námitkách navrhovatel nesdělil žádné konkrétní indicie v tomto směru, pouze obecně uváděl, že dle jeho zkušeností není nabídková cena (pohybující se údajně pod pořizovacími náklady) na trhu dosažitelná, aniž by vybraný dodavatel nekalkuloval s velkou slevou umožněnou tím, že dodavatel tuto cenu dotuje z jiných svých zdrojů. Až v návrhu navrhovatel upozornil *„na možnost, že nabídková cena vybraného dodavatele může být umožněna mj. tím, že v roce 2020 uzavřel rámcovou smlouvu s Ministerstvem obrany ČR, když tento nákup byl zadáván bez soutěže o danou zakázku a tím mu následně mohl umožnit nabízet v jiných soutěžích takto nízké ceny, jako tomu je v předmětné veřejné zakázce zadavatele“*, avšak neuvedl, že by uzavření citované smlouvy proběhlo v rozporu s právními předpisy, ani žádné jiné skutečnosti, které by při objektivním zvážení mohly alespoň teoreticky vzbudit podezření, že se jednalo o neoprávněnou veřejnou podporu (příp. o jiné porušení zákona, se kterým je spojeno obligatorní vyloučení účastníka ze zadávacího řízení).

68. Ve vyjádření vybraného dodavatele k návrhu je pak uvedeno následující. Dle odborné literatury je nutné nabídkovou cenu *„posuzovat vždy ve vztahu k předmětu veřejné zakázky. Ostatní skutečnosti (např. poměr k předpokládané hodnotě veřejné zakázky, k nabídkovým cenám ostatních účastníků řízení), mohou být pouze indikátorem výskytu mimořádně nízké nabídkové ceny, nikoli však jejím měřítkem (kritériem). Nabídková cena musí být vždy posouzena ve vtahu ke konkrétnímu předmětu dané veřejné zakázky, rovněž se zohledněním specifik příslušného odvětví a konkrétních okolností a podmínek, za nichž má být předmět veřejné zakázky konkrétním účastníkem plněn (např. ÚOHS S65/2010, ÚOHS S383/2012, ÚOHS R141/2013). Zadavatel vždy musí vzít v úvahu, že na tvorbě ceny se nepodílí jen faktory ekonomické (náklady, způsob výroby, výše marže, rizika na straně dodavatele apod.), ale i další okolnosti konkrétního zadávacího řízení (například počet účastníků), konkrétního odvětví (například tlak konkurence, aktuální situace na daném trhu) a konkrétního účastníka řízení (specificky výhodné podmínky lokálního dodavatele, vlastní produkce vstupních dodávek, množstevní slevy u poddodavatelů apod.)“*[5]. Potenciální existenci mimořádně nízké nabídkové

[5] ŠEBESTA, Milan, NOVOTNÝ, Petr, MACHUREK, Tomáš, DVOŘÁK, David a kol. § 113 [Mimořádně nízká nabídková cena]. In: ŠEBESTA, Milan, NOVOTNÝ, Petr, MACHUREK, Tomáš, DVOŘÁK, David a kol. *Zákon o zadávání veřejných zakázek.* 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 853

ceny je třeba posuzovat primárně optikou toho, zda je dotčený dodavatel schopen dostát svým závazkům vycházejícím z předmětu veřejné zakázky. Vybraný dodavatel je etablovanou společností a členem nadnárodní skupiny dosahující miliardových obratů ročně[6], což zaručuje, že vybraný dodavatel bude schopen za nabídnutou cenu plnit předmět veřejné zakázky. Jeho nabídková cena zahrnuje výrobní náklady a současně i adekvátní marži. Nabídkové ceny vybraného dodavatele, na které poukazuje navrhovatel, jsou pro posouzení reálnosti nabídkové ceny irelevantní, výrobci a dodavatelé mohou své výrobky nabízet za diametrálně odlišné ceny, přičemž rozpětí těchto cen může být dáno řadou faktorů (objem odběru, specifické požadavky, zefektivňování výrobních procesů, časové důvody ad.). Konkrétně u navrhovatelem zmiňovaných zadávacích řízení realizovaných Ministerstvem obrany byl či je dodáván odlišný typ konkrétní zbraně se specifickými požadavky na příslušenství, které samy o sobě představují navýšení nabídkové ceny o více než 100 % oproti produktu požadovaného zadavatelem. Nadto v případě armádní zakázky vznikají další náklady na zajištění státního ověřování jakosti.

69. Navrhovatel má za to, že zadavatel měl vybranou cenu zadavatele označit za mimořádně nízkou nabídkovou cenu ve smyslu zákona a následně vyzvat vybraného dodavatele k písemnému zdůvodnění podle § 113 odst. 4 zákona. Ačkoliv by Úřad viděl prostor pro takový postup, kdy by se patrně jednalo o postup zadavatele, kterému by nebylo co vytknout, protože by na základě výzvy k objasnění dle § 113 zákona získal potvrzení od vybraného dodavatele ve smyslu § 113 odst. 5 zákona, čímž by si ověřil, že nejsou dány obligatorní důvody pro vyloučení vybraného dodavatele ze zadávacího řízení, je na místě konstatovat následující. I kdyby snad měl Úřad za to, že by právě popsaný postup (tj. označit nabídkovou cenu vybraného dodavatele za mimořádně nízkou) byl v dané situaci příhodnější, nic by to nemohlo změnit na situaci, že nic nenasvědčuje existenci obligatorních důvodů pro vyloučení vybraného dodavatele ze zadávacího řízení dle § 113 odst. 6 zákona a současně z dosavadního postupu zadavatele v zadávacím řízení i z jeho vyjádření k návrhu je zjevné, že zadavatel nemá v úmyslu k takovému vyloučení přistoupit ani z jiných důvodů (rozumí se obecného důvodu dle § 48 odst. 4 zákona, jehož použití je, jak již bylo výše obsáhle vysvětleno, na zadavatelově uvážení). Z uvedeného dle Úřadu jednoznačně plyne, že i kdyby zadavatel mimořádně nízkou nabídkovou cenu identifikoval a následně požádal vybraného dodavatele o písemné zdůvodnění dle § 113 odst. 4 zákona, mohlo by k ovlivnění výsledku zadávacího řízení dojít jedině v případě, že by sám vybraný dodavatel nepotvrdil skutečnosti tímto ustanovením vyžadované. Vybraný dodavatel přitom předmětné skutečnosti potvrdil z vlastní iniciativy v čestném prohlášení připojeném k jeho vyjádření k návrhu, s praktickou jistotou lze tedy předjímat, že by totéž učinil i v samotném zadávacím řízení. Pak tedy nezbývá než uzavřít, že by ani případný závěr Úřadu, že by transparentnějším postupem bylo mimořádně nízkou nabídkovou cenu vybraného dodavatele jako takovou identifikovat a následně přistoupit k jejímu objasnění, nemohl vést k uložení nápravného opatření (a tedy jinému výsledku správního řízení), protože není naplněna hypotéza ust. § 263 odst. 2 zákona v tom smyslu, že

[6] Úřad ověřil, že dle výročních zpráv zveřejněných vybraným dodavatelem, resp. jejich části věnované výkazu zisku a ztráty uvádí za rok 2022 výsledek hospodaření za účetní období ke dni 31. 12. 2022 částku 1 332 516 000 Kč po zdanění, za rok 2023 pak jako výsledek hospodaření za účetní období ke dni 31. 12. 2023 uvádí částku 912 920 000 Kč po zdanění (novější výsledky hospodaření dosud nebyly zveřejněny). Nabídková cena vybraného dodavatele i předpokládaná hodnota veřejné zakázky jsou řádově nižší částky, u kterých nelze předpokládat, že by měly na hospodaření vybraného dodavatele výrazný vliv.

případný nezákonný postup zadavatele nemohl mít vliv na výběr ani v potenciální rovině. Za takové situace Úřad nepokládá za nosné se detailními spekulacemi ohledně toho, jaký postup by byl z hlediska zásady transparentnosti „lepší“, resp. „čistší“, dále zabývat.

70. S ohledem na vše výše uvedené tedy Úřad rozhodl o zamítnutí návrhu tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dní ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – Sekce veřejných zakázek, třída Kpt. Jaroše 1926/7, Černá Pole, 602 00 Brno. Včas podaný rozklad proti výroku tohoto rozhodnutí má odkladný účinek. Podle § 261 odst. 1 písm. b) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, se rozklad a další podání účastníků učiněná v řízení o rozkladu zasílají Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže výhradně prostřednictvím datové schránky nebo jako datová zpráva podepsaná uznávaným elektronickým podpisem.

otisk úředního razítka

v z. Mgr. Mojmír Florian

Mgr. Markéta Dlouhá
místopředsedkyně

Obdrží

1. Česká republika – Vězeňská služba České republiky, Soudní 1672/1a, 140 00 Praha 4
2. MPI CZ s.r.o., Hornokrčská 704/13, 140 00 Praha 4
3. Česká zbrojovka a.s., Svat. Čecha 1283, 688 01 Uherský Brod

Vypraveno dne
viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy